

۱۴۱۷۷۲۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اندیشنامه نظام اسلامی (۵)

مردم‌سالاری دینی؛ مبانی و غیریت‌ها

فروغ‌مازندرانی
www.BORHAN.ir

عنوان و نام پدیدآور : مردم‌سالاری دینی؛ مبانی و فیریت‌ها / نویسنده اندیشکده برهان
 مشخصات شتر : نهوار؛ دیدمان، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۷۶ ص.
 فروست : اندیشانه نظام اسلامی؛ ۵.
 شاپک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۳۴-۶۹-۷
 وضاحت فهرست‌نویس : فیبا
 پاداشرت : کتابنامه؛ ۷۱.
 موضوع : دموکراسی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 Democracy -- Religious aspects -- Islam
 موضوع : شناسه ازورده
 شناسه ازورده : اندیشکده برهان
 BP220 / ۱۴ / ۳۴ ۱۳۹۷
 رده پندی تکثیر : ۲۹۷/۴۸۳۲
 رده پندی دیوبی : ۵۲۹۶۰۴۱
 ره کتابشناسی ملی :

انتشارات برهان

بن ماخا نیمکل این گفتوگویی

www.BORHAN.ir

عنوان: مردم‌سالاری دینی؛ مبانی و فیریت‌ها

نویسنده: اندیشکده برهان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۳۴-۶۹-۷

نشر: ۱۳۹۷

تاریخ انتشار:

نوبت چاپ:

طراح جلد:

شمارگان:

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

www.DidemanBook.ir

www.BORHAN.ir

info@borhan.ir

تهران، چهارراه شهید لواسانی، خیابان بومستان،

کوچه نسرن، پلاک ۳۲، واحد ۴

تلفن: ۰۲۱-۲۶۱۵۳۲۹۱

پیامک: ۱۰۰۰۰۲۸۷

کلیه حقوق این اثر متعلق به «اندیشکده برهان» است و هرگونه نقل مطالب از آن صرفاً با ذکر منبع مجاز است.

فهرست

۶.....	پیشگفتا
۸.....	مقدمه
گفتار اول	
۲۰.....	مردم‌سالاری دینی یا بیهودگی، دموکراسی
۲۰.....	بررسی تفاوت‌های «مردم‌سالاری دینی» با «مردم‌سالاری لیبرال»
۲۸.....	نسبت دین و دولت در دو نظام سیاسی موقرنس و مردم‌سالاری دینی
گفتم و م	
۴۳.....	مردم‌سالاری دینی در مکتب امام
۴۴.....	مبانی نظری امام خمینی در خصوص جایگاه مردم در حکومت اسلامی
۴۹.....	صورت‌بندی نظریه مردم‌سالاری در حکومت اسلامی از پیدگاه امام خمینی (ره)
گفتار سوم	
۵۶.....	جامعه‌شناسی نظام مردم‌سالار دینی
۷۱.....	کتابنامه

پیشگفتار

سُمَّ الْرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَٰٰيُٰ نَاهٌ بَدَتْ سَاءَةَ حَمْبُرَهَنْ مِنْ رَّتِكُوْلَزَنْتَا إِلَيْكُمْ فُرَادَمِيَنَا

ای مردم با همان برآمد شما از جانب پروردگار تان برهانی آمده است و ما نوری
روشنگر (قرآن) دهیم بـ شـ اـ غـ و فـ رـ سـ تـ اـ دـ (نساء: ۱۷۴).

سپاس خداوندی را که بشر را به، نام حقانیت وجود ذی جود آخرین فرستاده اش و
نور روشنی بخش کلام الله مجید - سایت کرد - ملت شریف ایران را با هدیه‌ی آسمانی
انقلاب اسلامی و حیات در ذیل نعمت ولاست - مسیر رشد و تعالی قرار داد.
انقلاب اسلامی نعمت بـ بدیلی بود - دین است ایران شد تا مسیر تمدن سازی
اسلامی و الگو شدن برای جهان بشریت را بیماید - رـ این طـ رـ، راه نـ ایـموده
هنوز زیاد است و نیازمند گام‌هایی استوار و خردورزانه - دینم. اـ بـ شـکدهـی برـهـانـ کـه
متـشـکـلـ اـزـ جـمـعـیـ اـزـ فـرـزـنـدـانـ انـقـلـابـ اـسـلـامـیـ استـ،ـ کـانـتوـنـوـ اـنـ عـالـ درـ زـمـینـهـی
تبـیـینـ گـفـتمـانـ تمـدنـ سـازـ انـقـلـابـ اـسـلـامـیـ.ـ تـلاـشـ اـینـ مـؤـسـسـهـیـ اـیـسـهـ مـحـورـ بـ اـینـ
استـ کـهـ بـ تـکـیـهـ بـ سـرـمـایـهـ وـ اـسـتـعـدـادـ مـعـرـفـتـیـ عـلـمـیـ نـیـروـهـایـ فـرـیـختـهـیـ جـرـیـانـ
انـقـلـابـیـ وـ اـرـزـشـیـ،ـ بـ تـبـیـینـ گـفـتمـانـ انـقـلـابـ کـمـکـ کـنـدـ وـ درـ مـسـیرـ تـرـبـیـتـ نـیـروـهـایـ فـکـرـیـ
ترـازـ انـقـلـابـ اـسـلـامـیـ وـ بـ تـعـبـیرـیـ،ـ «ـمـؤـمـنـ اـنـدـیـشـهـ وـرـزـ جـهـادـیـ»ـ بـکـوشـدـ.

موسـسـهـ بـرـهـانـ مـسـیرـ مـطـلـوبـ خـودـ رـاـ حـرـکـتـ درـ چـارـ چـوبـ الـگـوـیـ اـمـامـ اـمـتـ مـیـ دـانـدـ

و بر این اساس، مبنای گفتمان‌سازی جهادگران فکری این اندیشکده بر پایه‌ی تبیین بیانات و دغدغه‌ها و مطالبات سیاسی-فرهنگی حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و تولید پژوهش‌های معرفتی و راهبردی معطوف به این مهم است. اندیشکده‌ی برهان بر آن است که در مسیر یک جهاد فکری و اعتقادی منسجم و متقن با پاسخگویی مستدل و منطقی به پرسش‌ها و مستنه‌های کنونی جامعه، گره‌گشایی از معضلات فکری و نظری و شبهه زدایی و تولید تحلیل و تأملات سالم و پالوده از کچ آن‌پیشوای نظراف، گام بردارد.

اندیستنامه حاضر - اصل تلاش جمعی از پژوهشگران اندیشکده برهان است که به واکاوی نظریه‌ی مقوله سالاری دینی می‌پردازد. لازم است از زحمات آقایان مهدی جمشیدی، سید کاظم سیّد، سید محسن آل سید غفور، مسعود درودی و مجتبی نامخواه که در نگارش این اثر شارک داشته‌اند، کمال سپاسگزاری به عمل آید. امید است این اثر، گامی برچک نامور در شناخت و تعمیق گفتمان تمدن‌ساز انقلاب اسلامی و بازخوانی اندیشه‌های اسلامی و ورد رضایت پرچمدار هدایت پسر، حضرت ولی‌عصر (عج) قرار گیرد.

مح مدح، اد اخوان
مدیر، اندیشکده برهان